

Broschyren
finns hos
Bolagsverket och
Skatteverket.

Omläggning av räkensår

1 januari – 31 december (kalenderår)

1 maj – 30 april

1 juli – 30 juni

1 september – 31 augusti

Denna broschyr innehåller en kortfattad redogörelse för reglerna om omläggning av räkenskapsår.

Vilka lagar styr omläggning av räkenskapsår?

Denna broschyr handlar om omläggning av räkenskapsår, särskilt i aktiebolag. Omläggning av räkenskapsår regleras i 3 kap. bokföringslagen (1999:1078) som också tar upp allmänna regler om räkenskapsår. I 3 kap. aktiebolagslagen (2005:551), i 2 kap. lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar samt i lagen (1992:160) om utländska filialer m.m. finns också bestämmelser om räkenskapsår.

Bokföringslagen

3 kap. bokföringslagen tar upp vilka räkenskapsår, förutom kalenderår, som ett företag får använda och de regler som gäller vid t.ex. ändring av räkenskapsår. Med företag avses i bokföringslagen en fysisk eller juridisk person som är bokföringsskyldig enligt bokföringslagen.

Hur långt får ett räkenskapsår vara?

Räkenskapsåret ska enligt huvudregeln omfatta tolv månader. Kalenderår ska också vara räkenskapsår för fysiska personer, handelsbolag där en fysisk person ska beskattas för hela eller en del av bolagets inkomst och sådana samfällighetsförvaltande juridiska personer som avses i 6 kap. 6 § andra stycket inkomstskattelagen (1999:1229).

Andra företag får, förutom kalenderår, använda s.k. brutet räkenskapsår som ska omfatta någon av följande tider.

1 maj – 30 april

1 juli – 30 juni

1 september – 31 augusti

Utöver dessa brutna räkenskapsår, kan Skatteverket medge att en annan period av tolv hela månader får användas. Detta framgår av 3 kap. 2 § bokföringslagen. Om ett företag vill använda en annan tolv månadersperiod, krävs synnerliga skäl. Vid prövningen av om ett företag kan anses ha synnerliga skäl tar Skatteverket hänsyn till det allmännas ekonomiska intresse eller andra omständigheter.

I samband med att bokföringsskyldighet börjar eller räkenskapsåret läggs om, får räkenskapsåret avse kortare tid än tolv månader eller förlängas till högst arton månader utan Skatteverkets tillstånd. Förkortning av räkenskapsåret får också göras om

bokföringsskyldigheten upphör. Däremot får räkenskapsåret inte förlängas i samband med att näringsverksamheten upphör.

- Om brutet räkenskapsår tillämpas, får omläggning av räkenskapsåret ske till kalenderår utan Skatteverkets tillstånd.

Gemensamt räkenskapsår

Av 3 kap. 4 § bokföringslagen framgår att ett företag som bedriver flera verksamheter ska ha samma räkenskapsår för dem.

- Om en av verksamheterna har ett annat räkenskapsår än företagets övriga verksamheter, får omläggning av räkenskapsåret till gemensamt räkenskapsår ske utan särskilt tillstånd.

Av 3 kap. 5 § bokföringslagen framgår att en svensk koncern också ska använda samma räkenskapsår för alla företag som ingår i koncernen.

- För att få samma räkenskapsår för företag inom koncernen får omläggning av räkenskapsår ske utan särskilt tillstånd.

Undantag

Om det finns synnerliga skäl kan Skatteverket medge att olika räkenskapsår får användas inom en koncern och dess företag. Se även sidan 4 i broschyren

Aktiebolagslagen

Av 3 kap. 1 § första stycket 10 aktiebolagslagen framgår att bolagsordningen ska ange vilken tid bolagets räkenskapsår ska omfatta.

Ändring i bolagsordningen regleras i 3 kap. 4 § samt 3 kap. 5 § aktiebolagslagen.

- Beslut om ändring av bolagsordningen ska genast anmälas för registrering och ändringen får inte verkställas förrän registrering skett.

När fordras tillstånd av Skatteverket och vilka krav ställs för tillstånd?

Vid omläggning av räkenskapsår från kalenderår till brutet räkenskapsår eller från ett brutet räkenskapsår till ett annat brutet räkenskapsår fordras Skatteverkets tillstånd.

Ansökan om omläggning ska vara skriftlig. Följande handlingar och uppgifter ska bifogas:

- En bestyrkt kopia av det underliggande stämmbeslutet (gäller aktiebolag och ekonomisk förening) eller kopia av beslutet om stadgeändringen eller beslut av årsmötet (gäller stiftelse och ideell förening) eller kopia av bolagsmännens beslut om att ändra räkenskapsåret (gäller handelsbolag och kommanditbolag).
- En redogörelse för de omständigheter som föranleder behovet av ett nytt räkenskapsår.
- När ansökan avser en utländsk filial som är under registrering i Sverige ska kopia av anmälan till Bolagsverket bifogas. Om filialen redan är registrerad i Sverige, ska ansökan innehålla handling som visar det utländska bolagets räkenskapsår.

Det krävs att ett företag som begär tillstånd att lägga om sitt räkenskapsår kan påvisa dels starka skäl, dels att skälen är nytillkomna. Observera att minskad skatt eller förskjutning av skattebetalning inte räknas som godtagbart skäl.

Skatteverket har meddelat allmänna råd om tillstånd till omläggning av räkenskapsår enligt 3 kap. 6 § bokföringslagen (SKV A 2005:24). Skatteverket har också gett ut information om sådana tillstånd (SKV M 2005:20). Skatteverkets allmänna råd och meddelanden finns på www.skatteverket.se.

Skäl för omläggning av räkenskapsår

Av Skatteverkets allmänna råd SKV A 2005:24 framgår att ett företag måste ha starka skäl för att Skatteverket ska kunna medge tillstånd att ändra räkenskapsåret. Företagsekonomiska skäl eller bokförings- och revisionsbyråernas arbetssituation kan medföra att Skatteverket ger tillstånd att ändra räkenskapsåret.

Företagsekonomiska skäl

Av Skatteverkets allmänna råd framgår bl.a. följande. Tillstånd bör i regel ges i de fall när det sökande företaget kan anföra företagsekonomiskt giltiga skäl. Exempel på sådana skäl är säsongvariationer som inverkar på arbetssituationen under skilda delar av året och sådana regelbundna förändringar i varulagrets storlek eller sammansättning som i väsentlig grad påverkar inventeringsarbetet.

Företag som sedan en längre tid tillämpar kalenderår som räkenskapsår bör normalt inte anses ha behov av annan bokslutstidpunkt, om inte nya omständigheter har tillkommit, som t.ex. ändrad verksamhetsinriktning eller större verksamhet. Vid bedömningen av ett företags verksamhet beaktas att en ändrad verksamhetsinriktning får en omedelbar verkan, medan en utökning av verksamheten normalt sker gradvis och avspeglas i t.ex. antalet anställda. Bedömningen av en utökning av verksamheten görs därför med avseende på utvecklingen under flera år. För att tillstånd ska ges i dessa fall bör det klart framgå att förändringarna lett till en större arbetsbörda för företaget.

Tillstånd ges normalt inte för företag som kommit på obestånd.

Bokförings- och revisionsbyråernas arbetssituation

Svårigheter att få bokföringshjälp vid viss tidpunkt är endast i undantagsfall ett godtagbart skäl. Lokala förhållanden kan i vissa fall motivera att tillstånd ges. Detta gäller framför allt på platser där tillgången på revisorer eller bokföringskunniga är mindre god.

Upprepade omläggningar av räkenskapsåret

Tillstånd bör inte ges vid upprepade ändringar av räkenskapsåret.

Tidpunkt för omläggningen

Bokföringslagen innehåller inga bestämmelser om när ett beslut om ändrat räkenskapsår får börja tillämpas. Däremot finns bestämmelser om detta i aktiebolagslagen. Bolagsordningen ska innehålla uppgift om räkenskapsåret. Av 3 kap. 5 § aktiebolagslagen framgår, som nämnts ovan, att ett beslut om ändring av bolagsordningen genast ska anmälas för registrering och inte får verkställas förrän det har registrerats.

Regeringsrätten har i ett fall som avsåg inkomsttaxeringen bedömt vilket räkenskapsår som vid en omläggning skulle användas vid inkomsttaxeringen (RÅ 1993 ref. 17). I detta fall hade ett aktiebolag räkenskapsåret den 1 juli – 30 juni och hade beslutat att lägga om detta till kalenderår. Beslutet hade fattats på bolagsstämma i slutet av juni 1988. Det nya räkenskapsåret hade registrerats hos registreringsmyndigheten (då PRV, numera Bolagsverket) i oktober 1988. Bolaget hade anpassat sig till det nya räkenskapsåret genom att förlänga sitt tidigare år till att omfatta även återstoden av kalenderåret 1988. Regeringsrätten ansåg att bolaget vid 1989 års taxering fick använda det räkenskapsår som det hade gjort.

Överklagande

Skatteverkets beslut om tillstånd enligt bestämmelserna i bokföringslagen får överklagas till länsrätten. Skrivelsen med överklagandet ska skickas eller lämnas till det skattekontor eller den avdelning på Skatteverket som har meddelat beslutet. Skrivelsen med överklagandet ska ha kommit in till myndigheten inom tre veckor från den dag då den klagande fick del av beslutet.

Skatteverkets tillstånd vid synnerliga skäl

Begreppet annan tolv månadersperiod (3 kap. 2 § bokföringslagen) innebär följande räkenskapsår,

1 februari – 31 januari

1 mars – 28 februari

1 april – 31 mars

1 juni – 31 maj

1 augusti – 31 juli

1 oktober – 30 september

1 november – 31 oktober och

1 december – 30 november.

Om ett företag vill lägga om sitt räkenskapsår till någon av dessa hela tolv månadersperioder krävs tillstånd av Skatteverket.

En ansökan om ett annat räkenskapsår enligt ovan angivna (3 kap. 2 § bokföringslagen) ska när det gäller internationella förhållanden innehålla följande handlingar och uppgifter:

- Vidimerad kopia av det underliggande stämmebeslutet (aktiebolag, ekonomisk förening) eller kopia av beslutet om stadgeändringen eller beslut av årsmötet (stiftelse, ideell förening) eller kopia av bolagsmännens beslut om att ändra räkenskapsåret (handelsbolag, kommanditbolag).
- Uppgift om moderbolagets säte samt handling som visar vilket räkenskapsår moderbolaget använder.

En eller flera av följande uppgifter:

- Uppgift om det sökande företags beräknade årliga omsättning, vilken bör vara minst ca 4 miljoner kronor.
- Uppgift som visar att det finns tvingande utländsk lagstiftning i moderbolagets land innebärande att alla företagen inom en koncern måste tillämpa samma räkenskapsår.
- Uppgift om omständigheter som visar att det skulle innefatta ett beaktansvärt merarbete att använda olika räkenskapsår inom samma koncern.

Skatteverkets tillstånd krävs också för att olika räkenskapsår ska få användas för företag inom samma koncern enligt 3 kap. 5 § andra stycket bokföringslagen. Enligt den praxis som gäller tillämpas denna bestämmelse restriktivt. Skatteverkets tillstånd har getts för en koncern och dess företag att använda olika räkenskapsår då det i koncernen ingick ett försäkringsbolag som enligt lag måste använda kalenderår som räkenskapsår.

Beskrivning och tillämpning av reglerna

Räkenskapsår

Det finns alltså tre fastställda tolv månadersperioder utöver kalenderår som aktiebolag och andra företag kan använda, den 1 maj – 30 april, den 1 juli – 30 juni eller den 1 september – 31 augusti (3 kap. 1 § bokföringslagen).

Bolagets första räkenskapsår

För ett nybildat aktiebolag omfattar det första räkenskapsåret tiden från och med att bolaget har registrerats hos Bolagsverket till och med räkenskapsårets bokslutsdag, som framgår av bolagsordningen. Detta gäller oavsett när verksamheten i bolaget påbörjas. Det första räkenskapsåret kan vara kortare än tolv månader eller förlängas, dock högst till arton månader. Oavsett periodens längd måste bokslut ske på bokslutsdag enligt bolagsordningen.

Exempel 1

Bolaget har registrerats den 15 juni år 1.

Räkenskapsåret enligt bolagsordningen är den 1 januari – 31 december.

Första räkenskapsåret utgörs av perioden den 15 juni år 1 – 31 december år 1.

När registreringsdagen är den 15 juni år 1 kan räkenskapsåret inte förlängas till den 31 december år 2 eftersom artonmånadersgränsen då skulle överskrids.

Exempel 2

Bolaget har registrerats den 15 juli år 1.

Räkenskapsåret enligt bolagsordningen är den 1 januari – 31 december.

Första räkenskapsåret utgörs av perioden den 15 juli år 1 – 31 december år 1 eller, efter beslut av bolagsstämman om förlängning, den 15 juli år 1 – 31 december år 2.

Förlängning till arton månader är möjligt i detta fall.

Räkenskapsår i svensk koncern

Aktiebolag som ingår i samma koncern ska ha gemensamt räkenskapsår. Bokföringsnämnden har uttalat sig om koncernbegreppet i Allmänna råd BFNAR 2002:12. Även vid koncernanpassning måste registrering av nytt räkenskapsår ske hos Bolagsverket innan det kan tillämpas, se exempel 3. Det bör nämnas att även andra företagsformer än aktiebolag kan ingå i en koncern, t.ex. handelsbolag.

Exempel 3

Ett bolag (A) har räkenskapsåret den 1 september – 31 augusti 2006. Den 20 augusti 2006 köps aktierna i bolaget (A) av bolag (B) som ingår i en koncern med kalenderår som räkenskapsår. På bolagsstämma i bolag A den 15 september 2006 beslutas att bolagets räkenskapsår ska vara kalenderår (koncernanpassning).

Handlingarna lämnas in till Bolagsverket där registrering sker.

Bolaget (A) är skyldigt att upprätta bokslut för räkenskapsåret den 1 september 2005 – 31 augusti 2006, eftersom bolagsstämman hållits efter den gällande bokslutsdagen, den 31 augusti 2006. Bolaget (A) måste efter registreringen också upprätta bokslut för tiden den 1 september – 31 december och därmed sker en anpassning till det räkenskapsår som gäller för koncernen, dvs. i detta fall kalenderår.

Utländsk koncern med svenskt dotterbolag

Vid anpassning av ett svenskt dotterbolag till ett utländskt moderbolag gäller följande. Vid omläggning till kalenderår krävs inte tillstånd. Då ett svenskt dotterbolag i en utländsk koncern önskar ändra sitt räkenskapsår till ett brutet räkenskapsår, alltså till den 1 maj – 30 april, den 1 juli – 30 juni eller den 1 september – 31 augusti, krävs att Skatteverket efter prövning av ansökan medger detta. Om ett företag vill använda annan tolv månadersperiod krävs synnerliga skäl och medgivande av Skatteverket enligt 3 kap. 2 § bokföringslagen.

Förlängning av räkenskapsår hos Bolagsverket

Om ett aktiebolag under senare delen av 2006 önskar ändra sitt räkenskapsår från kalenderår till den 1 juli – 30 juni och vill förlänga det löpande räkenskapsåret till högst arton månader, ska följande krav vara uppfyllda:

- Bolagsstämmbeslut om ändrat räkenskapsår ska ha fattats senast den 31 december 2006.
- Anmälan till Bolagsverket ska ske genast. Den ska ha kommit in till Bolagsverket senast en månad efter bolagsstämman.
- Tillstånd av Skatteverket.

Registrering ska kunna ske inom fyra och en halv månad efter utgången av det gamla räkenskapsåret, dvs. senast i mitten av maj 2007.

Förkortning av räkenskapsår hos Bolagsverket

Om ett aktiebolag vill övergå från kalenderår till den 1 juli – 30 juni och vill förkorta det löpande räkenskapsåret till den 1 januari 2006 – 30 juni 2006, gäller följande:

- Bolagsstämmbeslut ska ha fattats senast den 30 juni 2006, vilket datum är detsamma som

bokslutsdagen för det förkortade räkenskapsåret.

- Anmälan till Bolagsverket ska ske genast. Den ska vara Bolagsverket tillhanda senast en månad efter stämman.
- Tillstånd av Skatteverket.

Registrering ska kunna ske inom fyra och en halv månad efter utgången av den nya, förkortade räkenskapsperioden, dvs. senast i mitten av november 2006.

Anmälan till Bolagsverket i god tid

Beslut om ändring av räkenskapsår måste fattas genom ändring av bolagsordningen och på en bolagsstämma före det löpande räkenskapsårets utgång. Enligt 3 kap. 5 § aktiebolagslagen får en ändring av bolagsordningen inte verkställas förrän den registrerats i Bolagsverkets aktiebolagsregister.

Registrering

Bolagsverket rekommenderar att bolaget inte börjar tillämpa det nya räkenskapsåret förrän registrering har skett. Anmäl därför ändringen till Bolagsverket i god tid. Eftersom det är viktigt med snabb registrering bör anmälan om ändrat räkenskapsår inte innehålla andra beslut i bolaget som ska registreras. Exempelvis anmälningar om ändrat företagsnamn (firma) och ökning av aktiekapitalet (emission) måste ofta kompletteras varför handläggningen kan dra ut på tiden. Sådana kombinerade anmälningar kan då innebära att omläggning av räkenskapsåret inte kan genomföras som planerat.

Följande handlingar och uppgifter ska bifogas vid anmälan för registrering av nytt räkenskapsår hos Bolagsverket:

- Anmälan vilken ska vara undertecknad av en styrelseledamot eller av VD. Anmälan ska innehålla bolagets organisationsnummer.

- Registreringsavgift som ska betalas samtidigt med anmälan. Den betalas till bankgiro 5050-0255, plusgiro 95 06 08-0 eller med en korsad check. Glöm inte att ange bolagets organisationsnummer vid inbetalningen.
- Adress och telefonnummer till bolagets kontaktperson i ärendet.
- En bestyrkt kopia av bolagsstämmoprotokoll där beslut om att ändra bolagsordningen framgår.
- I beslutet eller anmälan bör noga anges vilken räkenskapsperiod (s.k. omläggningsår) som bolaget önskar tillämpas vid ändringen av räkenskapsåret (t.ex. 1 januari 2006 – 30 juni 2007).
- Om koncernförhållande åberopas bör moderbolagets företagsnamn och organisationsnummer framgå av röstlängden i det fall dotterbolaget ska ändra räkenskapsår.
- Om det är moderbolaget som ska ändra räkenskapsår ska dotterbolagets namn och organisationsnummer anges i anmälan.
- Ett exemplar av bolagsordningen i dess nya lydelse.
- Skatteverkets tillstånd till omläggning av räkenskapsår, om detta krävs.

Sammanfattning

Omläggning av räkenskapsår för aktiebolag sker i fyra steg. (Observera att ordningsföljden bör vara denna.)

- Bolagsstämmobeslut.
- Tillstånd av Skatteverket när detta krävs.
- Registrering av beslutet hos Bolagsverket.
- Verkställighet av beslutet.

Verkställighet av bolagsstämmans beslut om omläggning av räkenskapsår kan således i princip inte göras med retroaktiv verkan. Beslut om ändrat räkenskapsår ska fattas på bolagsstämman före det löpande räkenskapsårets utgång. Om bolaget vill förkorta det löpande räkenskapsåret ska beslutet dessutom fattas senast på bokslutsdagen för det önskade förkortade räkenskapsår.

Anmälan till Bolagsverket om ändrat räkenskapsår ska också göras för de andra företagsformer där räkenskapsår registreras. Detta gäller t.ex. ekonomiska föreningar inklusive bostadsrättsföreningar och utländska företags filialer enligt filiallagen, men inte t.ex. enskilda näringsidkare (s.k. enskilda firmor), handelsbolag eller kommanditbolag.

Adresser

Anmälan skickas till

Bolagsverket

851 81 Sundsvall

Vid ansökan om Skatteverkets tillstånd kan Skatteverkets blankett, SKV 4826 W utgåva 1, användas. Den finns på Skatteverkets webbplats

www.skatteverket.se.

Ansökan om omläggning av räkenskapsår och begäran om Skatteverkets tillstånd skickas till

Skatteverket

Skattekontor 3

Box 2825

403 20 Göteborg

